

Landschappelijke inpassing

Nieuwe Schuttingkanaal Westzijde 10
te Roswinkel

Landschappelijke inpassing
Nieuwe Schuttingkanaal Westzijde 10 te Roswinkel

Uitgevoerd door: Natuurbank Overijssel

Opdrachtgever: Van Westreenen
Contactpersoon: A. Versteeg
 Varsseveldseweg 65d
 7131 JA Lichtenvoorde

Projectnummer en versie: 2153 versie 1.2		Status: definitief
Veldmedewerker(s): P. Leemreise	Auteur: P. Leemreise	Rapportdatum: 12-3-2020
Ligging projectgebied: Nieuwe Schuttingkanaal WZ 10 te Roswinkel		

Correspondentieadres:
Aladnaweg 18
7122 RR Aalten

E: info@natuurbankoverijssel.nl
Tel: 0543-451142 / 0614-435700

Inhoudsopgave

1 Inleiding	3
2 Het plangebied	3
2.1 Ligging van het plangebied.....	3
2.2 Beschrijving van het onderzoeksgebied	3
<i>Impressie van het plangebied en de aangrenzende omgeving.</i>	4
3 Voorgenomen activiteiten.....	5
3.1 Algemeen	5
4 Landschap	6
4.1 Algemeen	6
5 Het ontwerp	9
5.1 Beleidsuitgangspunten voor het landschap	9
5.2 Vertalen van beleidsuitgangspunten naar het ontwerp	9
5.3 Uitgangspunten voor het ontwerp.....	10
5.4 Het ontwerp	10
5.5 Inrichting	16
5.6 beheer	16

1 Inleiding

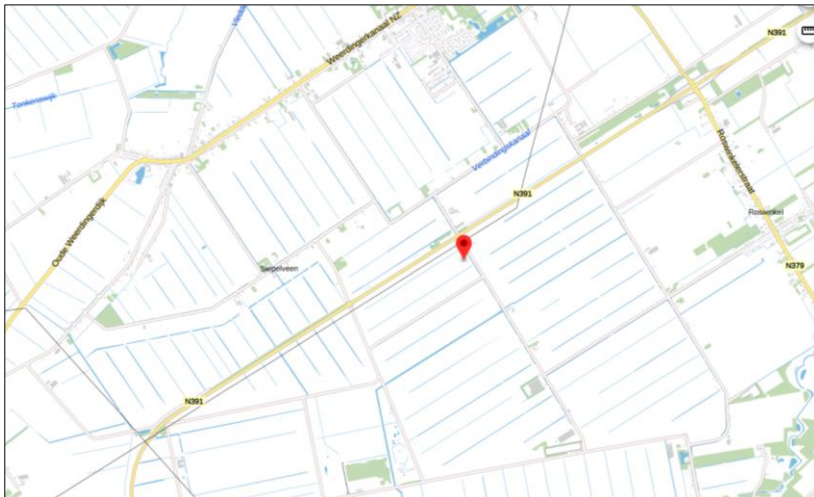
Er zijn concrete plannen voor nieuwvestiging van een akkerbouwbedrijf aan de Nieuwe Schuttingkanaal Westzijde 10 te Roswinkel. De gemeente Emmen staat positief tegenover dit voornemen, maar verlangt van de initiatiefnemers een landschappelijke inpassing van het nieuwe erf.

In voorliggend plan wordt een plan voor landschappelijke inpassing van het nieuwe erf gepresenteerd. Dit plan is onder andere tot stand gekomen aan de hand van een ruimtelijke analyse van het landschap waarin het plangebied zich bevindt. Het voorstel voor inpassing van het nieuwe erf wordt op een kaart verbeeld en uitgewerkt in een plantlijst van bomen en struiken die aangeplant worden. Uitgangspunten daarbij zijn streekeigen beplantingsvormen en inheems plantmateriaal.

2 Het plangebied

2.1 Ligging van het plangebied

Het plangebied is gesitueerd op het adres Nieuwe Schuttingkanaal Westzijde 10 te Roswinkel, gemeente Emmen. Het ligt in het buitengebied en wordt omgeven door agrarische cultuurgrond. Het grenst aan de oostzijde aan het Nieuwe Schuttingkanaal en ligt iets ten zuiden van de N391. Op onderstaande afbeelding wordt de globale ligging van het onderzoeksgebied weergegeven op een topografische kaart.

Globale ligging van het plangebied. De globale ligging van het onderzoeksgebied wordt met de rode marker aangeduid (bron kaart: PDOK).

2.2 Beschrijving van het onderzoeksgebied

Het plangebied bestaat grotendeels uit agrarische cultuurgrond. Ten noorden van het plangebied staat een kleine, bakstenen veldschuur. De agrarische cultuurgrond was tijdens het veldbezoek in najaar 2019 in gebruik als akker.

Detailopname van het plangebied. Het plangebied wordt met de gele lijn aangeduid (bron topografische kaart: pdok).

Impressie van het plangebied en de aangrenzende omgeving.

3 Voorgenomen activiteiten

3.1 Algemeen

Er zijn concrete plannen voor de nieuwvestiging van een akkerbouwbedrijf. Het voornemen is om een bedrijfswoning, een werktuigenberging, overkapping en een loods voor de opslag van pootgoed te bouwen. Op het achtererf worden twee mestsilo's en een watertank, evenals vier sleufsilos aangelegd. Op onderstaande afbeelding wordt het wenselijke eindbeeld weergegeven.

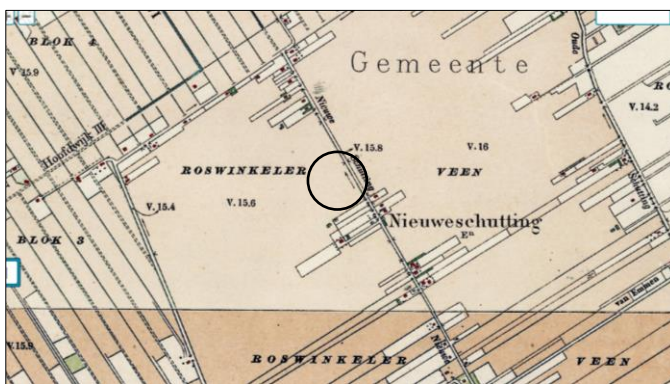
Verbeelding van het wenselijke eindbeeld (bron: VanWestreenen).

4 Landschap

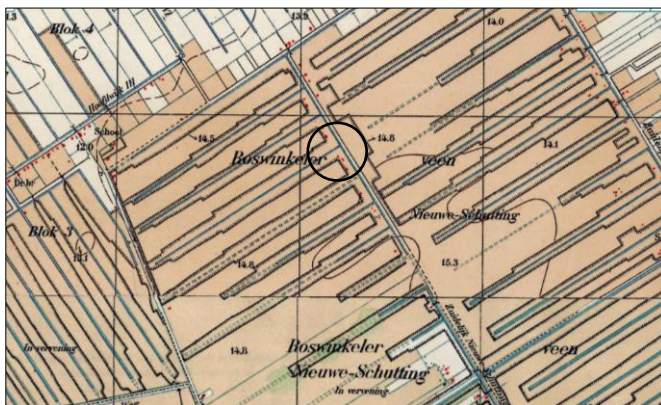
4.1 Algemeen

Het plangebied ligt in een jong veenontginningslandschap dat in de 20^e eeuw is ontgonnen. De verwijzing 'Roswinkeler Veen' is een verwijzing naar het oude veengebied dat hier vroeger aanwezig was. Het landschap kenmerkt zich door de aanwezigheid van een fijnmazig netwerk van sloten en kanalen, rechte ontginningswegen, en een rationele blokvormige verkaveling. Kenmerkend voor het landschapstype is de strakke verkaveling, de bebouwingslinten langs kanalen en monden, de grote weidse ruimtes met wijken. Elke ontginning heeft zijn eigen specifieke kenmerken, waaraan de tijd en de manier van ontginning is af te lezen (bron: Provincie Drenthe).

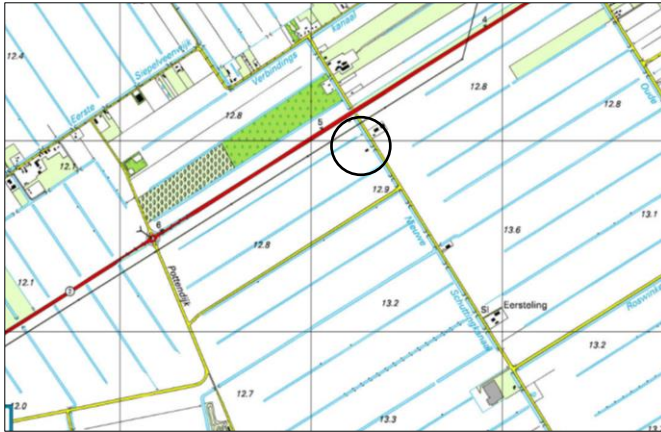
Sinds de ontginning is dit landschap minder open en wijds geworden als gevolg van de aanplant van beplanting op erven, laanbomen en bosjes. Het woonerven drastisch afgenomen, zoals zichtbaar op de topografische kaart van anno 1950. Ten zuiden van het plangebied is nog steeds sprake van een wijds en open landschap met weinig bebouwing en nauwelijks houtige opstanden of laanbomen.

Ligging van het plangebied op de historische topografische kaart anno 1900 (bron: Kadaster)

Ligging van het plangebied op de historische topografische kaart anno 1950 (bron: Kadaster)

Ligging van het plangebied op de topografische kaart anno 2018 (bron: Kadaster)

4.2 bebouwing in het landschap

Afhankelijk van het type, enkel- of dubbellint, en de dichtheid van de bebouwing dringt het landelijk gebied diep of minder diep door in het dorp. Vanaf de hoofdontsluiting is het landelijk gebied in veel gevallen waarneembaar. Regelmaat is kenmerkend. Het dorpsilhouet is een langgerekte strook waar de massa wordt gevormd door een aaneenschakeling van grote boerderijen en woningen met erfbeplantingen. Dominerend is de langgerekte wegbegeleidende beplanting van opgaande bomen in een open vlak landschap (bron: Provincie Drenthe).

Erven in het voormalige Roswinkeler Veendijk hebben doorgaans relatief weinig erfbeplanting. Soms staat wat beplanting aan de voorzijde van het erf. Er zijn ook erven waar erfbeplanting geheel ontbreekt (zie onder).

Referentiebeeld van een erf zonder erfbeplanting (bron: Google).

Een nieuw agrarisch erf, iets ten zuiden van het plangebied is ingepast middels een gesloten windsingel langs de zij- en achterkant en een vrij open voorzijde met enkele solitaire bomen en een scheerhaag.

Referentiebeeld van een recent opgericht erf, iets ten zuiden van het plangebied (bron: Google)

Referentiebeeld van een recent opgericht erf, iets ten zuiden van het plangebied (bron: Google)

5 Het ontwerp

5.1 Beleidsuitgangspunten voor het landschap

De Structuurvisie "Emmen 2020, Veelzijdigheid Troef" is op 24 september 2009 door de raad vastgesteld. Het is opgesteld als ruimtelijke vertaling van de ambities, gesteld in de Strategienota Emmen 2020.

De structuurvisie geeft de hoofdlijnen van de ruimtelijke ontwikkeling van de gemeente Emmen weer. Tevens dient de structuurvisie om bedrijven, instellingen en andere overheden te stimuleren om passende, gewenste activiteiten en investeringen te doen die aansluiten op de weergegeven ambities en ruimtelijke mogelijkheden.

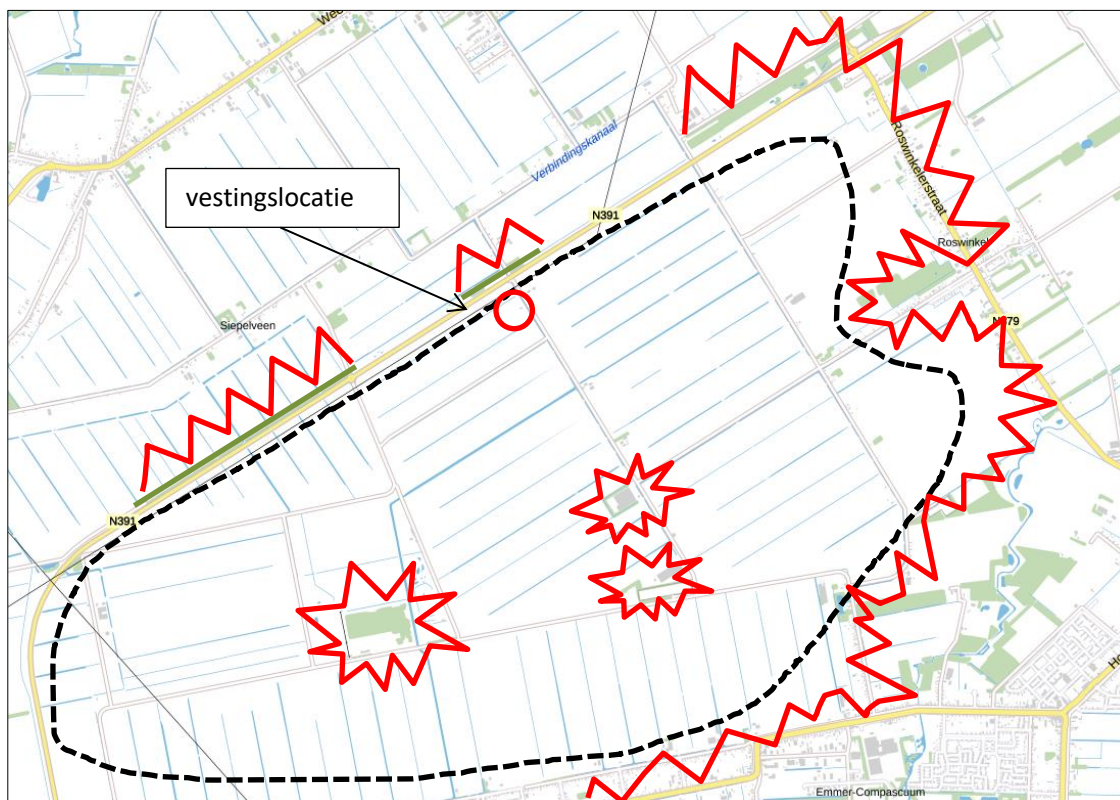
In de structuurvisie wordt de ruimtelijke structuur van 2020 geschetst aan de hand van een aantal thema's, te weten landschap, duurzaamheid, verkeer, werken, wonen, voorzieningen en veiligheid. Voor ieder thema is een hoofdkoers bepaald, deze zijn als volgt (wanneer relevant voor het plan):

Landschap

Versterken van het landschap door het koesteren van de landschappelijke openheid en de herkenbaarheid van de kanalenstructuur te vergroten.

5.2 Vertalen van beleidsuitgangspunten naar het ontwerp

Nieuwvestiging van een agrarisch bedrijf in een gebied, waar landschappelijke openheid een streven is, is per definitie strijdig met het streven naar openheid. Bebouwing en erf beplanting tasten deze openheid aan, maar het effect van deze aantasting is echter niet overal in het open gebied even sterk. Het plangebied ligt aan de rand van het open landschap en wordt aan de noordzijde geflankeerd door beplanting welke aan de noordzijde langs de N391 staat. Langs deze weg zijn natuurstroken aangelegd die, als gevolg van successie, zich ontwikkelen tot langgerekte houtsingels. Deze vormen als het ware een groene omzoming van het open landschap tussen Roswinkel en Emmen. Door de ligging van het nieuwe erf, net ten zuiden van de beplanting, wordt de openheid van het landschap in zeer beperkte mate aangetast. Vanuit het open landschap valt de nieuwe bebouwing als het ware weg tegen een groene muur.

Ligging van het plangebied aan de rand van het open gebied en tegen de 'groene muur' van de beplanting langs de N391.

5.3 Uitgangspunten voor het ontwerp

Bij het ontwerpen van het inpassingsplan zijn onderstaande uitgangspunten gehanteerd;

1. Behoud huidige perceelsindeling;
2. Streekeigen beplantingsvormen;
3. Inheemse beplanting;
4. Inpassing van het woonerf, en openheid van het achtererf;

Ad 1

In het ontwerp is uitgegaan van de oorspronkelijke ontginningsstructuur van het Roswinkelerveen. Het betreft hier een regelmatige slagenverkaveling, met een regelmatige afstand tussen de aanwezige wijken en in het midden tussen twee kavels oorspronkelijk een middensloot. De bebouwing wordt binnen deze oorspronkelijke verkavelingsstructuur gerealiseerd. Aan de noordkant van het erf wordt een wadi (sloot) aangelegd op de lijn van de oorspronkelijke middensloot in combinatie met een houtsingel.

Ad 2

Er wordt autochtoon plantmateriaal gebruikt, zoals verkrijgbaar bij Staatsbosbeheer.

Ad 3.

Overeenkomstig erven in de omgeving van het plangebied, is er voor gekozen om hoge opgaande beplanting te concentreren aan de voorzijde van de boerderij. Door enkele solitaire bomen, struweelhagen en een graswal van 2 meter hoog aan de achterzijde van het erf aan te leggen, wordt het zicht grotendeels ontnomen aan de gebouwen, maar leidt de minder hoge beplanting tot een verminderde aantasting van de openheid.

5.4 Het ontwerp

Voor de landschappelijke inpassing van het nieuwe erf worden de volgende maatregelen voorgesteld:

Aanplant scheerhaag

Rondom het woon/privégedeelte van het erf wordt een scheerhaag geplant. Deze haag vormt de grens tussen het woon- en werkgedeelte van het erf. De scheerhaag wordt 1-1,5 meter hoog.

Aanplant solitaire bomen

Langs de erftoegangsweg, ten noorden van de nieuwe woning en ten zuiden van de woning worden enkele solitaire loofbomen geplant. Deze bomen worden de blikvanger van het erf, zodra ze tot wasdom zijn gekomen.

Aanplant struweelhaag rond boomgaard

De boomgaard wordt aan de oost- en zuidzijde begrensd door een struweelhaag. Ook wordt een struweelhaag geplant langs de noord- en zuidrand van het plangebied en voor de silo's.

Aanplant struweelhaag langs zijkant van het bedrijf

Langs de zijkant van het erf wordt een gelijk gemende struweelhaag aangelegd. Deze haag mag zich op natuurlijke wijze ontwikkelen.

Aanplant hoogstam fruitbomen

In een graslandperceel aan de zuidzijde van het erf worden zes hoogstam fruitbomen geplant. Het grasland waarin de fruitbomen staan wordt beheerd als hooiland.

Aanplant walnoten

Ten noorden van de woning worden twee walnotenbomen geplant.

Aanleg watergang

Ten behoeve van de infiltratie van hemelwater, dat op bebouwing en erfverharding valt, wordt een watergang aangelegd aan de noordzijde van het erf.

Op onderstaande verbeelding wordt het voorstel voor landschappelijke inpassing verbeeld.

Voorstel voor landschappelijke inpassing van het erf.

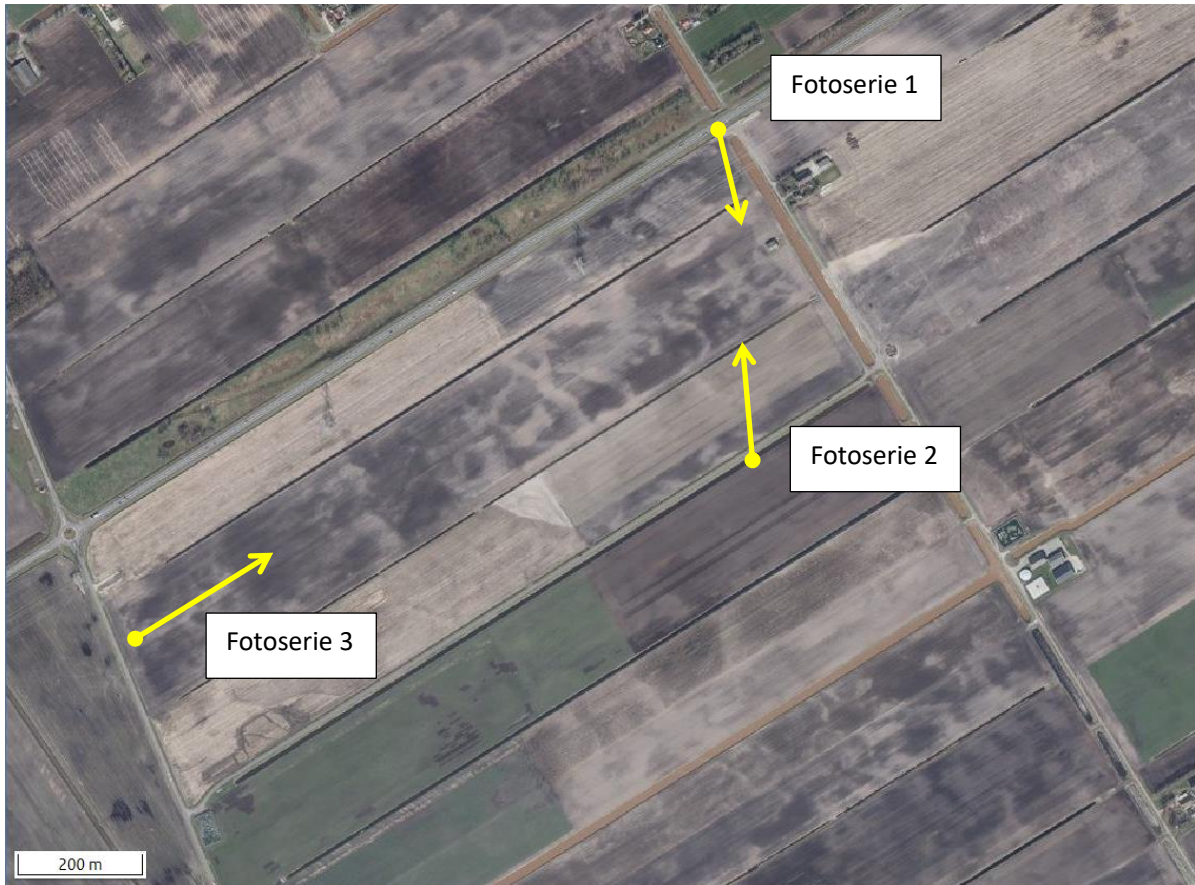

Uitsnede uit het voorstel voor landschappelijke inpassing van het erf.

Aanleg graswal

Aan de achterzijde van het erf wordt een graswal van 2 meter hoog aangelegd om het zicht op de sleufsilos weg te nemen. De begroeiing wordt beheerd als hooiland (maaïen en afvoeren maaisel).

Op onderstaande afbeeldingen wordt de landschappelijke inpassing waarheidsgetrouw weergegeven op aan de hand van een fotomontage. Op onderstaande luchtfoto wordt de locatie en kijkrichting aangeduid van de verbeelding.

Fotoserie 1; huidige aanzicht

Fotoserie 1; aanzicht na planrealisatie

Fotoserie 2; huidige aanzicht

Fotoserie 2; aanzicht na planrealisatie

Fotoserie 3; huidige aanzicht

Fotoserie 3; aanzicht na planrealisatie

5.5 Inrichting

Solitaire bomen

Er worden in totaal 15 solitaire bomen geplant. Alle solitaire bomen worden in een voldoende groot plantgat geplant en voorzien van twee boompalen. Als laanboom kan een keuze gemaakt worden uit inheemse loofboomsoorten, zoals zomereik, els, ruwe berk, linde, boswilg. Er worden uitsluitend als laanboom gekweekte bomen geplant met een minimale omtrek van 14-16 cm op 1,5 m hoogte. Geadviseerd wordt om te kiezen voor drie verschillende soorten, welke groepsgewijs geplant worden. Dat wil zeggen dat de laanbomen en de bomen langs de zuid- en noordzijde, gelijksoortig zijn. Bij voorkeur worden zomereiken geplant langs de noordgrens van het erf, ter hoogte van de woning. Als plantmateriaal wordt autochtoon plantmateriaal gebruikt

Hoogstam fruitbomen

Er worden acht hoogstam fruitbomen geplant in de bongerd, bij voorkeur oude rassen (appelbomen). De fruitbomen hebben een minimale omtrek van 14-16 cm op 1,5 m hoogte.

Scheerhaag

De scheerhaag bestaat beuk, haagbeuk, liguster, meidoorn of veldesdoorn. De haag bestaat uit drie stuks plantsoen per strekkende meter haag. Als plantmateriaal wordt autochtoon, driejarig plantsoen gebruikt met een minimale maat van 80-120 cm.

Struweelhaag

De struweelhaag bestaat uit een enkele rij beplanting en bestaat uit een gemengde aanplant van meidoorn, sleedoorn, veldesdoorn, hondsroos, Gelderse roos en wilde liguster. De haag bestaat uit 2 stuks plantsoen per strekkende meter. Als plantmateriaal wordt autochtoon, driejarig plantsoen gebruikt met een minimale maat van 80-120 cm. De Haag wordt aan de binnenzijde van de wadig geplaatst.

Graswal

De graswal wordt minstens 2 meter hoog en ingezaaid met een inheems grasmengsel.

5.6 beheer

Scheerhaag

De scheerhaag wordt jaarlijks 1 à 2 maal geschoren om de haag in de wenselijke vorm te behouden.

Solitaire bomen

De walnoten, laanbomen en hoogstam fruitbomen worden niet opgekroond. Eventueel mogen laaghangende takken, die schade of hinder veroorzaken weggesnoeid worden, maar de bomen behoeven geen snoei om tot wasdom te komen.

Struweelhaag; ongeschoren

Deze struweelhaag wordt beheerd als hakhoutsingel. De beplanting wordt periodiek, gemiddeld iedere 12-15 jaar afgezet waarna de beplanting weer zal uitlopen. Hierdoor blijft de haag dicht. Deze struweelhaag kan op natuurlijke wijze uitgroeien en wordt niet geschoren om de breedte te beperken.

Struweelhaag; geschoren

Deze struweelhaag wordt beheerd als hakhoutsingel. De beplanting wordt periodiek, gemiddeld iedere 12-15 jaar afgezet waarna de beplanting weer zal uitlopen. Hierdoor blijft de haag dicht. Om te voorkomen dat de struweelhaag breed gaat uithangen over het erf, mag deze aan de oostzijde geschoren worden. Een struweelhaag wordt doorgaans half juni voor het eerst geschoren en nieuwe uitlopers (na de eerste scheerbeurt) mogelijk begin september.

Graswal

De vegetatie op de graswal wordt als hooiland beheer. Dat betekent dat de vegetatie jaarlijks éénmalig wordt gemaaid en dat het maaisel wordt afgevoerd.